

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Svobodné Heřmanice, okres Bruntál

Opavská 201, 793 13 Svobodné Heřmanice

Identifikátor školy: 600131777

Termín konání orientační inspekce: 10. - 12. říjen 2001

Čj.	141 329/01-11139
Signatura	on1bv106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná základní škola zabezpečuje výuku 57 žáků prvního až pátého ročníku, z nichž 39 dojíždí ze tří okolních obcí. Vzhledem k počtu žáků probíhá výuka celkem ve třech třídách (I. třída - 1. a 3. ročník, II. třída - 2. a 5. ročník, III. třída - 4. ročník) podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 schváleného MŠMT ČR s platností od 1. září 1996, ve znění pozdějších úprav a doplňků. Hospodaří jako zálohovaná organizace.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Vzhledem k charakteru školy (neúplná základní škola s pěti ročníky ve třech třídách) byla kvalita vzdělávání sledována jako celek na základě hospitací provedených v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, výtvarná výchova a praktické činnosti.

Týdenní časové dotace jednotlivých sledovaných předmětů odpovídají ve všech ročnících učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu, časová dotace specifických složek českého jazyka je vyučujícími vhodně volena dle potřeby. Kontinuita výuky je obsahově dána osnovami a je dodržována. V souladu s učebními osnovami mají vyučující zpracovány pro jednotlivé předměty a ročníky časově tematické plány. Z uvedených plánů vycházejí vyučující při bezprostřední přípravě na jednotlivé vyučovací hodiny. Ve sledovaných hodinách byly stanovené výukové cíle reálné, odpovídaly standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd. Všichni vyučující zohledňovali individuální potřeby a schopnosti žáků, maximální pozornost byla věnována žákům prospěchově slabším, žáci se specifickými poruchami učení nejsou ve škole vedeni.

V současné době je výuka na škole zajištěna pěti pedagogy. Ze tří vyučujících s celým úvazkem nespĺňuje jedna podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, rovněž jako dvě vychovatelky školní družiny, které vyučují na částečný úvazek. Podíl kvalifikované výuky sledovaných předmětů je 55 %.

Většina vyučovacích hodin sledovaných předmětů probíhala v kmenových třídách. Pro dělenou výuku je využívána menší samostatná učebna. Všechny třídy jsou vybaveny udržovaným standardním školním nábytkem, jehož rozmístění umožňuje sebeobslužnost žáků. K dispozici jsou i relaxační koutky. Velikost tříd odpovídá počtu žáků, světelné a tepelné podmínky jsou dle subjektivního posouzení vyhovující. V době velké přestávky žáci pravidelně využívají tělocvičnu, pitný režim je zajišťován školní jídelnou.

Prostředí tříd je podnětné a estetické. Součástí výzdoby, která vychází zejména z vlastních prací žáků, jsou četné tabelární pomůcky k aktuálně probíranému učivu. Celý interiér školní budovy je udržován v čistotě, jeho výzdoba svědčí o velmi dobrém estetickém citění vyučujících.

Učebních pomůcek má škola dostatečné množství, postupně jsou obnovovány a doplňovány. Jejich využití bylo v hospitovaných hodinách vzhledem k probíranému učivu účelné. Vyučující si řadu učebních pomůcek připravují sami (tabule s aktuálním učivem, pracovní listy, kartičky se vzorci slovy, písmeny ap.). Ve škole je rovněž dostatečné množství audiovizuální techniky, která však ve výuce nabyta použita. Žákovská knihovna obsahuje řady starší doplňkové literatury i jednotlivé svazky nové beletrie a naučné literatury. Knihovna je průběžně doplňována na základě požadavků vyučujících. Naprosto chybí nová Pravidla českého pravopisu - žáci nemohou plnit zvolený vzdělávací program (osnovy 5. ročníku).

Používané učebnice a učební texty jsou v souladu se seznamem platných učebnic vydaným MŠMT ČR pro školní rok 2001/02.

Hodiny českého jazyka a matematiky jsou začleněny do rozvrhu vyučovacích hodin z hlediska organizačních potřeb školy, vždy však v souladu se zásadami duševní hygieny žáků.

Struktura hodin, která je ve dvou třídách podřízena výuce více ročníků, odpovídala výukovým cílům i věku žáků. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Ve všech hospitovaných hodinách vyučující důsledně uplatňovali mezipředmětové vztahy a využívali životních zkušeností žáků. Většinou byli žáci vedeni k logickému myšlení, k jasnému vyjadřování vlastních myšlenek a ke správné výslovnosti. Ze strany vyučujících bylo dbáno na dodržování hygienických zásad při psaní a čtení, v hodinách zaměřených převážně na praktické činnosti žáků bylo dbáno na správné pracovní postupy s uplatněním vlastní fantazie a tvůrčího přístupu. Vždy bylo žákům umožněno pracovat vlastním tempem. Relaxační techniky, zejména v naukových předmětech, byly zařazovány ojediněle.

Formy a metody výuky zvolené vyučujícími vycházely zejména z aktuálního složení třídy (diferencovaná práce uvnitř ročníků vzhledem k úrovni vědomostí a dovedností jednotlivých žáků, skupinové vyučování podle ročníků, samostatná práce s učebnicí, střídání ústních, písemných a praktických cvičení) a z obsahu probíraného učiva. Uplatňovány byly převážně kombinované hodiny. Všichni vyučující zohledňují individuální potřeby a schopnosti žáků, maximální pozornost je věnována žákům prospěchově slabším. Kombinace ročníků v jedné třídě (1. + 3., 2. + 5.) se jeví jako efektivní.

Vstupní i průběžná motivace spočívala především ve využívání herních a soutěživých prvků a v pozitivním převážně verbálním hodnocení dílčí žákovské práce vyučujícími. Výsledky učení vyhodnocovali vyučující průběžně i souhrnně na konci hodin, žáci byli hodnoceni se zdůvodněním a vždy upozorněni na chyby. Při kontrole žákovské dokumentace bylo zjištěno, že žákovské práce jsou vyučujícími důsledně kontrolovány, opravovány a většinou hodnoceny, ne vždy jsou však žáci vedeni k uvědomělé práci s chybou.

V průběhu inspekční činnosti byli žáci slušní a ukáznění, vyučující měli k žákům klidný a nekonfliktní přístup. Všechny hospitované hodiny probíhaly v aktivní pracovní atmosféře.

V průběhu inspekční činnosti byl evidentní citlivý a povzbuzující přístup vyučujících k dětem, respektování jejich osobnosti i pracovní zaujetí vyučujících i žáků. Ve třídách byla vytvářena příznivá pracovní atmosféra. Oboustranně jsou dodržována dohodnutá pravidla jednání, chování i komunikace.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky vychází ze zpracovaných tematických plánů, které jsou v souladu osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Časová dotace jednotlivých předmětů je v souladu s učebním plánem. Příprava vyučujících na vyučovací hodiny byla promyšlená, stanované cíle odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Byly dodržovány principy soustavnosti a návaznosti. Oblast plánování a přípravy je hodnocena jako velmi dobrá.

Personální podmínky jsou na průměrné úrovni. Tento stav však nemá vliv na úroveň výuky. Materiální podmínky jsou velmi dobré. Škola má dostatečné množství pomůcek, které jsou ve výuce efektivně využívány. Prostředí školy je na vysoké estetické úrovni. Celkově je oblast podmínek výuky hodnocena jako velmi dobrá.

Organizace výuky byla promyšlená a účelná vzhledem ke stanovaným cílům. Použité metody a formy práce odpovídaly věku žáků a složení tříd. Bylo využíváno frontální,

skupinové i individuální práce se zařazováním zpětné vazby s možností okamžité korekce reakcí žáků se zaměřením na logickou výstavbu poznávaných skutečností. Oblast organizace, metod a forem výuky je hodnocena jako velmi dobrá.

Používané vstupní i průběžné, převážně vnější, motivování žáků bylo většinou optimální. Pozitivně posilovalo učební činnosti žáků. Bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní, spravedlivé a učители většinou zdůvodněné. Byla dodržována zásada přiměřenosti. Vzájemný vztah mezi žáky a učiteli respektoval dohodnutá pravidla jednání a chování. Oblast motivování a hodnocení je hodnocena jako velmi dobrá. Celkově je průběh výuky sledovaných předmětů hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V dlouhodobé koncepci se škola orientuje na kvalitu základního vzdělání v rámci zvoleného vzdělávacího programu, uspokojování osobních potřeb a zájmů žáků nabídkou činností zájmových útvarů v rámci školy a bezproblémového přestupu na vyšší stupeň základní školy. Dále se zaměřuje na spolupráci s rodiči, veřejností a dalšími subjekty. Toto zaměření školy je prezentováno rodičovské veřejnosti i zřizovateli. Koncepce odpovídá materiálním a personálním možnostem školy a sociodemografickým podmínkám.

Při plánování nového školního roku vychází vedení školy z uvedených koncepčních záměrů. Škola nemá zpracovaný samostatný plán roční činnosti. Činnost školy pro dané období je součástí zápisu úvodní a pololetní pedagogické rady a vychází ze závěrečného hodnocení minulého školního roku. Pracovníci školy se podílejí na plánovací činnosti svými náměty a připomínkami, které vycházejí z osobní angažovanosti v pořádání jednotlivých akcí.

Zpracované časově tematické plány vyučujících jsou v souladu s osnovami výše uvedeného vzdělávacího programu. Škola reaguje na osobní zájmy žáků a požadavky rodičů zavedením zájmových útvarů pohybové hry, počítače, náboženství a zdravotnický kroužek.

Základní organizace činnosti školy je součástí písemně zpracovaného řádu školy, který však neobsahuje kapitolu o zacházení s učebnicemi, školními potřebami a školním majetkem a o povinnostech chránit zdraví své i svých spolužáků. Samostatně jsou zpracovány povinnosti pedagogických pracovníků, povinnosti třídních učitelů, ustanovení dozoru nad žáky a organizace při výuce tělesné výchovy.

Jako poradní orgán je zřízena pedagogická rada, která se schází třikrát ročně. Zápisy z těchto porad jsou podrobné, nejsou však vždy jasně formulované závěry včetně stanovení termínů a osobních zodpovědností jednotlivých pracovníků k uloženým úkolům. Vzhledem k počtu pracovníků převažuje operativní řízení, provozní porady jsou konány jedenkrát měsíčně. Tok informací je průběžný a ucelený.

Metodické sdružení není ve škole ustanoveno. Vzhledem k počtu pracovníků je využíváno denních neformálních vzájemných kontaktů. Rada školy není zřízena. Při škole pracuje rodičovské sdružení, které je účinným spolupracovníkem školy. Dle vyjádření ředitele školy se rodiče velmi aktivně zapojují do akcí pořádaných školou.

Komplexnější informace pro rodiče jsou podávány na třídních schůzkách, které se konají třikrát ročně a na jednom plenárním zasedání rodičovského sdružení. Rodičům jsou umožněny i individuální návštěvy školy. Připomínky a náměty zákonných zástupců žáků jsou akceptovány a využívány pro další práci školy.

Prezentace školy na veřejnosti je velmi dobrá. Je zajišťována konáním řady akcí v průběhu

školního roku. Velmi dobrá je také spolupráce se spádovými mateřskými školami, tělovýchovnou jednotou, místním hasičským sborem, sborem pro občanské záležitosti a místním obecním úřadem. Rovněž spolupráce se základní školou, kam žáci přecházejí po ukončení pátého ročníku je na velmi dobré úrovni a stále se zvyšuje kvalita znalostí přicházejících žáků, což potvrdila i ředitelka této školy. Mezi vedením škol jsou předávány podrobné informace o jednotlivých žácích, co již zvládli, na co je potřeba se dále zaměřit.

Výroční zpráva za školní rok 2000/01 postihuje celou oblast činnosti školy. Její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Je přímým zdrojem sebehodnocení, neboť obsahuje analýzu podstatných kladů a nedostatků.

Vzhledem k velikosti školy spočívá vedení pracovníků v každodenním přímém kontaktu s nimi a v oboustranné informovanosti. Průběžně jsou konzultovány dílčí úkoly z pedagogické i provozní oblasti. Kriteria přidělování osobních příplatků a odměn pracovníků nejsou stanovena písemnou formou. Dvakrát ročně je prováděno osobní jednání s každým pracovníkem, kde je vyhodnocováno jeho zapojení do činnosti školy a plnění stanovených úkolů. Do osobních příplatků směřuje většina nenárokových finančních prostředků. Odměny jsou přiznávány za mimořádné akce.

Další vzdělávání pracovníků je v hlavní míře zaměřeno na samostudium. Vzhledem k špatnému dopravnímu spojení se pedagogičtí pracovníci zúčastňují vzdělávacích akcí pořádaných Střediskem služeb školám v Krnově pouze v omezeném rozsahu.

Kontrolní činnost zahrnuje celou oblast provozu školy. Kontrolou předložené dokumentace bylo zjištěno průběžné plnění této činnosti. Ředitel školy má vypracovaný systém hodnocení činnosti v daném školním roce (přímé - operativní, plnění měsíčních úkolů, pololetní hodnocení na pedagogických radách a celkové v závěru školního roku). Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány a na základě těchto hodnocení jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Na základě těchto zjištění jsou stanoveny závěry, z nichž vyplývají úkoly pro další období.

Kontrola výchovně-vzdělávací práce školy spočívá především v pravidelné kontrole pedagogické dokumentace, průběžné kontrole dodržování učebních osnov v jednotlivých předmětech a hospitační činnosti.

K závěrům z kontrol orgánů státní správy a samosprávy jsou přijímána opatření k odstranění zjištěných nedostatků a doporučení. V této oblasti škola úzce spolupracuje se zřizovatelem a referátem školství okresního úřadu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání ve všech svých složkách (plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy) jsou hodnoceny jako velmi dobré. Škola vede předeepsanou povinnou dokumentaci. Rozsah vnitřní písemně zpracované dokumentace odpovídá velikosti a potřebám školy. Zjištěné drobné nedostatky v této oblasti nemají zásadní vliv na podmínky vzdělávání a jejich výsledky.

Celkově je oblast podmínek vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) až h) a j) a k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zahajovací výkaz školy,
- výroční zpráva za školní rok 2000/01,
- školní řád a vnitřní režim školy pro žáky a pracovníky,
- učební plány tříd pro daný vzdělávací cyklus,
- časově tematické plány hospitovaných předmětů,
- podklady o zjištěných skutečnostech a hospitační záznamy inspektorů,
- grafické práce žáků.

ZÁVĚR

Od poslední inspekce provedené na škole v lednu 1998 se výrazně zlepšilo materiální vybavení školy. Rovněž úroveň výuky má stoupající tendenci. V personální oblasti se stále nedaří zajistit odbornou a pedagogickou způsobilost všech pedagogů.

Průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech je hodnocen jako velmi dobrý, rovněž jako podmínky této činnosti, které vytváří prostor pro plynulý chod školy a úspěšné plnění stanovených úkolů. Škola má v obci dominantní postavení i jako nositelka kultury, sportu a zábavy pro rodiče i širokou veřejnost.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček
Členové týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Mgr. Olga Grossmannová

V Bruntále dne 18. října 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 10. 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Martin Pekárek

Mgr. Martin Pekárek
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu	9. listopadu 2001	141 343/01-11139
Obecní úřad Svobodné Heřmanice	9. listopadu 2001	141 344/01-11139

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-------	-----------------------------	------

		Připomínky nebyly podány
--	--	--------------------------